

Textila tekniker i nordisk tradition. Rapport från nordisk symposium om textila tekniker 1986, [red.] Bengt Wittgren, Uppsala 1987, ss. 116, ryc. 48.

Symposium w Uppsali nawiązało do konferencji na ten sam temat, która odbyła się w Österbottens Muzeum w Finlandii w 1984 r. O ile jednak poprzednia była wyłącznie poświęcona dziewiarstwu, w obecnie omawianym tomie znalazły się również nieliczne referaty dotyczące innych zagadnień z historii włókiennictwa skandynawskiego.

Marketta Luutonen z Finlandii omówiła wzorzyste dziewiarstwo i szydełkowanie w Finlandii. Po krótkim wstępie historycznym przedstawiającym użytkowanie tych wyrobów od XVI w., autorka zajęła się ornamentem na różnych częściach odzieży rozpoczynając od wzorzystych kamizelek po nakrycia głowy, rękawice, paski i szelki. Ornament ten był charakterystyczny dla różnych regionów Finlandii. Szwedka Kalli Klement ukazała tradycyjne dziewiarstwo Estonii w oparciu o opracowania Kalju Konsina i zabytki muzeum etnograficznego w Tartu. Część odzieży, pończochy, rękawice i czapki dziano w Estonii od XVII w. Dawne dziewiarstwo Wysp Owczych omówiła po raz pierwszy Nicolina Jensen. Informacje o tej miejscowej produkcji pochodzą z końca XVII w. Podobnie jak w Danii czy Islandii dziane czapki lub pończochy wykonywali wędrowcy w czasie podróży czy pasterze. Anne Kjellberg zreferowała część swych ustaleń dotyczących dziewiarstwa w Norwegii sprzed 1700 r. Dziane czapki, kapelusze, pończochy i rękawice noszono w tym kraju co najmniej od XVI w. Gerd Aarsland Rosander z Norwegii zajęła się współczesnym wzornictwem dzianin norweskich.

Autorka dwóch referatów. Dunka Lise Bender Jørgensen przedstawiła nieznanne materiały, nowe odkrycia szwedzkie, świadczące o znajomości ściegu igłowego, techniki poprzedzającej dziewiarstwo, już w epoce kamienia (około 4200 lat p.n.e.). W drugim referacie dała interesujący projekt zespołowych badań historii włókiennictwa północnej Europy do 1000 r. n.e. Lise Warburg z Kopenhagi opublikowała po raz pierwszy zabytki dziewiarskie z XVII w., pochodzące z badań wykopaliskowych prowadzonych na terenie stolicy Danii. Są to bogato zdobione wełniane rękawice, w tym szczególny typ łapawic z dwoma palcami służącymi do pracy w warunkach zimowych, pończochy i mocno spiłniane kapelusze. Dotychczas sądzono, że te dziane nakrycia głowy z wysoką główką i szerokim nieraz rondem wykonywano w XVII w. tylko w Holandii. Zabytki pochodzące z Holandii znalazłam w zbiorach leningradzkiego Ermitażu. Nowe znaleziska duńskie wskazują na szerokie użytkowanie wyrobów dzianych w Danii XVII stulecia. Else Østergård z Kopenhagi zajęła się znaleziskami archeologicznymi z Grenlandii z okresu średniowiecza i zagadnieniem konserwacji zachowanych fragmentów odzieży. Wreszcie Marianne Erikson ukazała zbiory dziewiarskie XIX w. w muzeach szwedzkich, wnoszące nowe ustalenia w sprawie rozwiązań technicznych stosowanych na Wyspach Sztetlandzkich, w Estonii, Persji i Indiach. Interesujące wyniki tej konferencji zostały opublikowane tylko po szwedzku, duńsku i norwesku. Zasługiwałyby one na publikację w języku angielskim.